ת"ר "לממפת לממפת למומפת הרי כאן ד'

דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר אינו צריך ממ בכתפי שתים 6 פת באפריקי שתים ת"ר יכול

יכתבם על ד' עורות ויניחם בד' בתים בד'

עורות ת"ל יולזכרון בין עיניך זכרון אחד

אמרתי לך ולא ב' וג' זכרונות הא ביצד כותבן על ד' עורות ומניחן בד' בתים בעור

אחד יו בואם כתבן בעור אחד והניחן בד' בתים

יצא וצריך שיהא ריוח ביניהן דברי רבי

וחכ"א אינו צריך יו ושוין שנותן חום או משיחה

בין כל אחת ואחת פוֹגואם אין חריצן ניכר

פסולות תנו רבגן "כיצד כותבן תפלה של יד

כותבה על עור אחד ואם כתבה בארבע

עורות והניחה בבית אחד יצא וצריך לדבק

שנאמר יוהיה לך לאות על ידך כשם שאות

אחת מבחוץ כך אות אחת מבפנים דברי

ר' יהודה ר' יוםי אומר אינו צריך א"ר יוםי

ומודה לי ר' יהודה ברבי שאם אין לו תפילין

של יד ויש לו ישתי תפילין של ראש שמולה

עור על אחת מהן ומניחה מודה היינו

פלוגתייהו אמר רבא מדבריו של ר' יוםי חזר

בו ר' יהודה איני והא שלח רב חנניה משמיה

דר' יוחנן התפלה של יד עושין אותה של ראש

ושל ראש אין עושין אותה של יד לפי שאין

מורידין מקדושה חמור' לקדושה קלה ל"ק יהא

בעתיקתא הא בחדתתא ולמ"ד הזמנה יימילתא

היא דאתני עלייהו מעיקרא ת"ר יו יכיצד סדרן

קרש לי והי' כי יביאך מימין שמע והי' אם שמוע

משמאל והתניא איפכא אמר אביי ל"ק כאן

מימינו של קורא כאן מימינו של מניח והקורא

קורא כסדרן: אמר רב חננאל אמר רב

קבו א מיי פ"ב מהל' מפילין הל"א [ופ"ג ה"ו] קמג עשין כב טוש"ע או"ח סימן לב סעיף ב [וסעיף לח מו]: ב [טוש"ע או"ח סימן לב

סעיף מון:

ג נמיי' פ"ג מהלכות תפילין

יס טוש"ע ארים מפילין. לב סעיף מן: לב סעיף מן: קסח ד ה ו מיי פיצ מהלי מפילין הלי י"ו סמי עשין כב טוש"ע א

בינין הכי ייין סתג נטוש"ע או"ח סימן מב סעי א: מיי שם הל' ה סמג

שימה מקובצת

פת באפריקי שתים ב' הב' פת (פני' דחד לטטפת ב' ב' ב' הת לגופא ונשאר שנים לדושה בי עיין תוסי סנהדרין דף ד) באפריקי ד' וטט באפריקי לאו כלום הוא באפריקי לאו כלום הוא באפריקי לאו כלום הוא באפריקי לאו כלום הוא ב' לוו בירתר ב' הניו שנייש

. לנו הכתוב במקום אחד

. מנין ונישנית פעמים או

. שלש אין לנו להרבות בהכי

. המניז ככל דבר שנאמרה

ונישנית לא נישנית אלא מפני דבר שנתחדש בה:

מפני דבר שנתחדש בה:
2) כתובן על ד' עורות
ומניחן בד' בתים בעור אחד
וכן הלכה: ג) ואם כתבן
בעור אחד והניחן בד' בתים.
כעור אחד והניחן בד' בתים.
קצת למטה ומחוברים
קצת למעלה והניח מה

. שנחלק מלמטה בד׳ בתים:

יש מפרשים על (ד' יש מפרשים על r

הקלף אחר שנכרך כל פרשה

ופרשה לבדה כורך עליה חוט או משיחה ויש מפרשים אחר שנתפרו שמעביר חוט

אחר שגתפרו שמעביר חוט של התפירה בין כל בית של התפירה בין כל בית ובית: סן ואם אין חריצן כרש"י כגון אם עשה מהפנים כר מחיצת הבתים מבפנים כר עשה להבין איך אפשר שנעשו מבפנים המחיצות שנעשו במבפנים המחיצות

ואין החריץ ניכר מבחוץ אם לא העביר עור עליהם:

ו] כיצד סדרן. סדר רש"י

פסול לרית וסדר רית פסול לרית וסדר רית פניתין שני זוגות כדי לצאה ידי שניהם לברך על של יד ולהניח של ראש כל ברכה וטעם לברך ובסחמא בשל יד לא של ראש כל אסר דכי לדבר דמסתמא בשל יד לא שליגי ובינו ברוך אמר דכי הימא דפליגי בשל יד ואע"ג דבתיבה לא פליגי אפ"ה דבתיבה לא פליגי אפ"ה נוצה דל"רה כותב בחולה

נראה דלר"ת כותב בתחלה

קדש ואח״כ והיה כי יביאך

קדש ואח"כ והיה כי יביאן
ומניח מקום חלק לכתוב
והניה אם שמוע כדי לכתוב
תחלה שמע כסדר הכתוב
בתורה ואח"כ חוור וכותב
והיה אם שמוע במקום חלק
שהניו זו) לוטופת. הלחא
בתורה והעולם כדברי
רש"י: זו) לוטופת. הלחא

קראי כתיבי תרין בק״ש וחד בוהיה כי יביאך תרי חסרים

וחד מלא לטטפת לטטפת

ל) סנהדרין ד: זבחים לו:,
 ברכות כג: מגילה כו:,
 סנהדרין מו: מח, ג) [וכ"ה ברט"י: ברי"ף], ד) ג'י רש"ל,

ה) פרשיות. נ״ק, ו) נ״ל ויהא

מדובק למטה בעור אחד כדי שתהא כל פרשה בבית אחד

בפני עלמה בתוך הד' בתים של

עור האחד. ל"ק וכן הוא ברש"י ברי"ף, 1) הוי. ל"ק, ח) ל"ק

ברי"ף, ז) היי. צ"ק, מ) צ"ק מ"ז, מ) נעשה בשל. צ"ק, י) וכפוף. צ"ק, כ) [דברים כח], על של ראש לעשותה לשל יד. צ"ק, מ) דאי שקלת לוי"ו דייסף ושדית ליה לחמשיתו הוי

ליה חמשיותו והשתא מוקמינן ליה באמצע חיבה ומוקמית ליה

אלל יו"ד וקשה לפירושו דקאמר בתר הכי גבי הקדש

דקאמת במר הכי גבי הקדש במי דר בי ורק חמישים אנייה בי ורק מי בי בי ב' "ק, ב') וע" העש מוק' זבחים לו זוחים בי בי מי בשם תרשים על הראש. מרשים על הראש. ב"ק, ב"ק במיבה אחת בפסוק אחד לא ימור דלא שבחן במורה של משבחן במורה שומרכר מי מילו בי "ל"ק.

שהחכרו תפילין כו'. ל"ק, ב) [וע"ע תוס' סנהדרין שם

תום' זכחים שם ד"ה טטן, ל) שתים הראשונות מימיו

שתים האחרונות כו'. נ"ח.

ק) בסנהדרין באלו הן הנחנקין כל כוי. ל"ק, ר) ופי׳ ר"ח כגון.

תורה אור השלם

ו. והיה לך לאות על ידך

חַוָּלֵט הוֹצאָר יִי מִפּיארִים: הַדְּנָה תּוֹרת יִי בְּפוּר כִּי בְּיֶּר וֹדְנָה תּוֹרת יְיִ בְּפוּר כִּי בְּיֶּר

הגהות הב"ח

(b) רש"י ד"ה ולריך וכו" כשיכתכס בעור אחד שלאחר שכתבן יחתון מלמעלה העור כמין ד'

. פרשיות ומניחן כד' כתיס:

(ב) ד"ה והיה לך וכו' וניכר משמוש של ד' אגרות:

משמרש עי, . (ג) ד"ה ויש לו כ' תפילין כל"ל יייר יייר יייר יייר (ד) ד"ה

עורן ומניחין אותו בדפוס שיש בו

כמין ין דריןד) אלבעות ומניחין אותו לייבש על הדפום ונוטלין את הדפום ונעשים בתים מאליהן: ואם כתבן בעור אחד. שעשה עור אחד וכתבו בו ד' פרשיות והניחן בד' בתים של עור אחד כמה שפירשנו: ולריד שיהא ריות. בין הפרשיות כשיכתבס (b) יא] שלאחר שכתבן בעור אחד יחתוך מלמעלה העור כמין ד' אלבעות ה ויניחן בד' בתים חויהיה מדובק למטה עור אחד כדי שתהא פרשה אחת בבית אחד: ביניהס. בתוך הד' בתים של עור האחד: שנותן חוע או משיחה בין. כל בית ובית: ואם אין חרילן. החריץ שבין כל בית ובית יב] אם אינו ניכר מבחוץ פסולה כגון אם עשה מחילות הבתים מבפנים ואין חריץ ניכר מבחוץ: כותבה על עור אחד. כל הארבע פרשיות: בד' עורות. בד' חגרות: ולריך לדבק. את הד' אגרות ביחד בתפירה או בדבק שקורין גלו"ד: אות. סימן: והיה לך לחות. חפי׳ לך לח יהח חלח אות אחת דכי הוו בפנים ד' אגרות שאינם דבוקות ונתונות בבית אחד לאחרים שאין רואין אלא חיצון יו חשובי) אות אחת אבל לך המשמש בהן וניכר (כ) ממשן של ד' אגרות כל אחת לבדה הוו ב' אותות: אינו לריך. לדבק: יהודה ברבי. יהודה החכם: וים לו ב' (נ) ס (זוגות) תפילין של ראש. העשויין בד' בתים: שטולה עור על אחת מהן. על הד' בתים מכסה עור אחד ונראין כבית אחד: ומניחה. בידו אע"פ שאין מדובקות בפנים: מתוך דבריו של רבי יוסי. נשמע שחזר בו רבי יהודה ואין לריך לדבק (ד): תפילין של ראש חמורה

קדושתה שרובו של שדי שונעשה (בקשר) גשל רחש שי"ן דל"ת חבל בשל זרוע אין ידן אלא יו״ד שיש שם רצועה קטנה כשיעור רחב אצבע ובסוף י רחשה מעט כמין יו״ד ועוד כתיב ורחו כל עמי וגו׳ם ותניח ר"א הגדול אומר אלו תפילין שבראש שו] (לקמן לה:): עתיקתא. שכבר נקשרו בראש אסור להורידן ולעשות של יד: ולמאן דאמר. בסנהדרין בפרק נגמר הדין (דף מו:): הומנה מילחה היה. ומשזימנה לצורך הראש אין רשאי לשנותה לשל יד מין: כגון דאחני עליה מעיקרא. טלשל יד אי לריך להם: כילד סדרן. סדר הנחתן: כאן מימין של קורא כאן מימינו של מניח. כשהקורא עומד כנגד מניח הוי ימינו של זה לשמאל של זה: והקורא קורא כסדרן. כסדר שהן כתובין בתורה מוקדם מוקדם ומאוחר מאוחר הילכך הא דקתני לעיל קדש והיה כי יביאך מימין מימינו של קורא קאמר דהשתא כשהוא קורא כדרכו מימינו יו] לשמאלו ונמצא קוראן כסדרן והא דתנא איפכא דמשמע קדש והיה כי יביאך משמאל אמניח קאמר דהוא ימין של קורא: החליף. יהן כדמפרש:

ומערב מונחים מדכתיב בנר מערבי לפני ה' מכלל דכולהו לאו לפני ה׳ ולא אמרינן חלי הנרות לפני ה׳ וחלי האחר לאו לפני ה׳ באן ומפרש ר״ת קדש והיה כי יביאך מימין של קורא ומשמאל של קורא הוי שמע מבחוץ ואחריה והיה אם שמוע מבפנים וניחא השתא מה שחלקו וכן פירש רבינו חננאל 🎙 בסנהדרין (דף פני) כל בית החיצון שאינו רואה את האויר פסול ^{ד)} כגון קדש ושמע וכן רב האי גאון והיה מניח סימן הויות להדדי פי׳ והיה כי יביאך והיה אם שמוע פנימיות זו אלל זו וכן בתשובת הגאונים שכתב ה״ר יוסף טוב עלם והאי דקאמר הקורא קורא כסדרן לאו כמו שפירש בקונטרס כסדר שכחובות בתורה אלא מפרש ר"ת דהוא סיום הברייתא דכילד סדרן וקאמר שקורא כסדר שמונחין בתפילין מימינו לשמאלו דהיינו קדש שכנובות בחורם הגם מפנים לי מי זיטום סיום הפנים שנתן וקומות פקורה כפדר שמונחין בתפינין מימינו כממחור דהיינו קדם והיה כי יביאך והיה אם שמוע שמע ואפילו לא יהא מן ברייתא אין קשה כלום ובמכילתא משמע כפירוש הקונטרס בפרשת והיה כי יביאך דקתני התם בד' מקומות מזכיר פרשת תפילין קדש והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע מכאן אמרו מלות תפילין ארבע פרשיות כו' והדר קתני כותבן כפדרן ואם כתבן שלא כפידרן יבנוו משמע כפדר שנאן ברישא ויש לדחות דבכתיבת הסופר קאמר אבל אין קובעין במפילין כסדר אה ואין נראה כלל (ה) ובשימושא רבא ש מיקון התפילין משמע כפירוש הקונטרס וו"ל ומשוי פרשתא דקדש מימין בביתא קמא ופרשתא דבסמוך ליה 🥬 בביתא תניינא והיה כי יביאך ופרשתא דשמע בשלישית ופרשה דוהיה אם שמוע ברביעית. מ״ר:

נמצא: ימן כדפרישית הסי"ד: יען ממנו. כמו דאמרינן: כן כיון דמסתבר ליה כר' דלא אשכחן בתורה שהווכרו תפילין: כמן ומפרש ר"ת דרך סדר הנחה קדש יביאך שמוע שמע וה"פ כשבא להתחיל לקרות מימין מוצא קדש יביאך וכל הסדר

בוהיה כי יביאך כתיב ולטוטפת בספרים מדויקים אבל בין פ"א למי"ו לא כתיב וי"ו וחימה היכי משמע תרי ואי הוה

הילכך נראה דבשום פעם לא מוקמינן ליה אלא בסוף תיבה ככל הני

אמרינן דליבעי י"ב בתים ב] דמסתבר

החליף פרשיותיה פסולות אמר אביי לא אמרן אשכחן בתורה שלא הוזכרו תפילין אלא בד' פרשיות יש גורסין טוט ומפרשין כי האי דאמרינן במו"ק (דף טו.) טוט אסר טוט שרי גבי שמחא היינו שני ת״ח אוסרין וב׳ אחרים יכולין להתיר ואין נראה דתרי לאו ב"ד נינהו אלא בתקיעת שופר איירי כדאמר התם בארבעה מאה שיפורי שמתיה ברק למרוז אפיק שיפורא ושמתיה. ^Q מ"ר: **ושויין** שנותן חום או משיחה בין כד אחת. היינו דוקא בכתובות בעור אחד אבל בד" עורות לא ויש נוהגין אפי׳ בד׳ עורות. מ״ר: והקורא קורא כסדרן. פירש בקונטרס כסדר שהן כתובין בתורה מוקדם מוקדם מאוחר מאוחר הילכך הא דקתני לעיל קדש והיה כי יביאך מימין מימינו של קורא קאמר והשתא כשהוא קורא כדרכו מימינו לשמאלו נמצא קורא קורא למידרן וקשה לר"ת דאמאי פלגינהו שקורא ³) שתיהן הראשונות מימין וכל האחרונות משמאל היה לו לומר ראשונה מימין וכל אחרות משמאל או איפכא דג' ראשונות מימין ורביעית משמאל כמו גבי נר מערבי דפרק שתי הלחם (לקמן דף נח:) דיליף דנרות של מנורה מזרח

מיבה ובסוף מיבה בפ' שני דובחים (דף כה. וע"ש) גבי ולקח מדם הפר דדרשינן דם מהפר יהבלנו וכן ונתתם את נחלתו לשארו דדרשינן בפרק י"נ (ב"ב דף היא:) ונתתם נחלת שארו לו ומפרש ר"ת דוי"ו קמא דולטוטפת מוקמינן בסוף כאילו כתיב לטוטפות כדאשכחן בפ' הוהב (ב"מ דף נד:) שקליה לוי"ו דויסף ה"ל חמישיתו והשתא מוקמינן ליה באמצע חיבה והוה ליה חמישיותו ומוקמינן ליה במקום יו"ד באמצע תיבה וק' לפיי דפריך בתר הכי ח"ה גבי הקדש נמי דכתב ויסף חמישית כו' ומשני דכי שקלת לוי"ו דויסף ה"ל חמישיתו והשתח לוקמיה באמצע חיבה דליהוי חמישיות

שהבאתי 0. מ״ר: למומפת. נראה סי דלשון טוטפת הוא הראש אנל המנח כמו טוטפת וסרביטים דפרק במה אשה (שבת ד' נו.) דהיינו כלילא שמקפת כל המנח א"נ נקראו טוטפות על שם שהם בראש בין העינים לשון הבטה כמו (מגילה דף יד:) שפיל ואזיל בר אוחא ועינוהי מטייפין וכן ליך לשון הבטה על שם שהוא למעלה מביו שתי ריסי עיניו ותפילין נראה לשון ויכוח כמו (סנהדרין דף מד.) ויפלל שעשה פלילות עם קונו על שם שהם עדות והוכחה שהשם נקרא עליו ויראים ממנו יש כגון דאמרינן לקמן (דף לה:) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וגו׳ אלו תפילין שבראש. מ״ר: מם בכתפי שתים. להאי תנא לא ליה שכתוב הכל ^{ש)} בפסוק אחד דלא

> ולטוטפות הרי תרי. גליון אחת בבית אחת כשיניחם בתוך [הד' בתים] והד"א והשאר נמחק: יכן בית ובית. ניכר ותיבות אם אינו נמחק: יג] חיצון. הוי אות ותיבת חשוב נמחק: יד) זרוע אין שם אלא יו״ד כר׳ אצבע. וכפוף ראשה מעט:

דאתני עליה מעיקרא. לשם של יד. דאי איצטריך להם

מימין וכשהוא מתחיל משמאל מוצא שמע תחילה ואח"כ שמוע וכל הסדר יביאך קדש והקורא קורא כסדרן האמור בברייתא ראשונה ולפי שתירץ התלמוד כאן מימינו של מניח ולא פירש איזו נעמיד בקורא ואיזו נעמיד במניח לפיכך פי" א) עי' בתוס' כאן ד"ה לטטפת.

לשמפת למומפת. בשמע והיה אם שמוע כתיב למטפת למטפה זו למוטפה הרי כאן ד'. מכאן הן שכותב ד' פרשיות בד' בתים: טע בכתפי שתים. באותו מקום קורין לשתים טע: על ד' עורות. מן ד' חתיכות קלף ויניחנה בד' בתים של ד' חתיכות אמרינן גורעין ומוסיפין ודורשין ניחא אבל לא אשכחן אלא בתחילת קלף: בד' בחים בעור אחד. שמפשיטין עגל קטן שוולוקחים חחיכת

 (ג) ד"ה וש פו ג' תפיפילן כל"ל וחייבה וגות ממחק: (ד"ה מחוף וכו' לדבק הס"ד ולח"ה מחוף וכו' לדבק הקדושה המורה מפילין של רלש: (ה) תום' ד"ה והקורלו וכו' ולין נכלה כלל דבשימושא: לעזי רש"י

גלו"ד. דבק חזק. מוסף רש"י

. לטטפת לטטפת לטוטפת הרי כאן ד'. בפרשת שמע ובפרשת כי יביאך כתיב לטטפת חסר וי"ו אבל בפרשת והיה אם שמוע כתיב לטוטפות מלא הרי כאן ד' בתים לתפילין של ראש אבל בתים נתפינין של רסם תכנ של יד אינה אלא אחת כתפי. שם תקום כשרונים לותר שתים אותר טט והפריקי. נמי מקום וקורין לשתים פת (טנודדרין ד:), ולמ"ד. במסכת קנהדרין בפרק נגמר הדין (דף מז:) גבי אורג בגד למת דאסור בהזמנה כתכריכי המת דאסירי בהנאה דגמרינן שם שם מעגלה ערופה כדמפרש התם (מגילה בו:).